

Tina de cal Bartomeu 1

Navàs

Ubicació

Comarca:	Bages
Lloc/Adreça:	Prop de cal Bartomeus (Castelladral). Sector central del terme municipal. Antic terme del castell de Castelladral. Parròquia de Sant Miquel de Castelladral.
Emplaçament	Carretera de Súria a Viver i Serrateix (B-423), al km. 8,5 (poc abans de Castelladral) camí en direcció nord-est uns 500 m
Alçada:	607

Coordenades:

Latitud:	41.89698
Longitud:	1.78088
UTM Est (X):	398872
UTM Nord (Y):	4639057

Classificació

Número de fitxa	08141 - 398
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Element arquitectònic
Estil / època:	Modern
Segle	XVI-XVIII
Estat de conservació	Regular
Notes de conservació:	Construcció de la barraca semi-derruïda. Entorn envaït per la vegetació.
Protecció	Legal
Tipus de protecció:	BPU
Observacions protecció:	Pla Especial Urbanístic de Protecció del patrimoni i catàleg de béns arquitectònics, històrics i ambientals de Navàs (Bages), 2018. Fitxa 114.EA. Nivell 2. Conservació. Nivell 4. Ambiental / Nivell 6. AEA. Es tracta d'una fitxa genèrica sobre tines segons la qual "es protegeixen totes les tines dels diferents masos del municipi".
Data aprovació:	dc., 20/02/2019 - 12:00
Accés	Fàcil
Ús actual:	Sense ús

Titularitat	Privada
Titular:	08140A009000140000IR
Fitxes associades:	
<u>Cal Bartomeu</u>	
Autoria de la fitxa	Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa:	dc., 28/07/2021 - 14:09

Descripció

Tina excavada a la roca d'una tipologia que il·lustra la transició entre les tines medievals i les d'època moderna (entre els segles XVI i XVIII). Es troba en un gran bloc de roca, en un emplaçament isolat al costat del camí que condueix a la casa de cal Bartomeus, a uns 200 m al nord-oest de la casa, no gaire lluny del nucli de Castelladral.

La tina, de forma cilíndrica, ha estat buidada a l'interior de la roca. A diferència de les tines medievals, aquesta no té "follador" o funyador, que era la cavitat més petita on es trepitjava el raïm. Al seu lloc, a la part alta de la tina hi trobem una vora o rebaix que permetia recolzar-hi el brescat, que són les fustes que anaven situades al damunt i que, en les tines modernes, és on s'aixafava la verema. A diferència de les tines modernes, però, aquesta no està revestida amb els típics cairons de ceràmica vidrada.

Per la part posterior la roca té uns graons que permetien accedir a la part superior de la tina per abocar-hi la verema. Les mesures interiors són 1,65 m de diàmetre per 1,15 m d'alçada. Això correspon a una capacitat de 2.400 litres.

En un moment donat la tina va quedar en desús i s'adaptà com a barraca. A aquest efecte es va obrir una estreta porta entre la paret de la roca i, la part superior, es va cobrir amb un muret de pedra seca que devia adoptar la típica forma de falsa cúpula. En aqueden tan sols unes poques filades. La boixa per on desguassava la tina es troba sota la porta.

Observacions:

Moltes de les tines, premses o trulls excavats a la roca d'aquesta zona han estat estudiats en el llibre dels germans COROMINES (2017). Quan és així, com en aquest cas, seguim la denominació que ells proposen. En aquesta zona propera a Castelladral els germans Coromines inventarien dues tines més excavades a la roca (tina de cal Bartomeus 2 i tina de la casa del Forn). Tanmateix, les coordenades que donen en els tres casos (incloent-hi la tina de cal Bartomeus 1) estan equivocades. Les altres dues no les hem pogut localitzar.

Història

COROMINAS CAMP, Ramon i Jaume (2017). *Premses, tines i trulls medievals al Berguedà, nord del Bages i part del Solsonès. Antics testimonis de com es feia el vi a l'edat mitjana*. Centre d'Estudis del Bages; Àmbit de Recerques del Berguedà, p. 314-315.

